

Archeologische opgravingen aan de
Schermerweg 80 - 82 te Alkmaar

HOLLANDIA REEKS 60

COLOFON

Hollandia reeks nr.	60
Titel:	Archeologische opgravingen aan de Schermerweg 80 - 82 te Alkmaar
In opdracht van:	Gemeente Alkmaar
Coördinaten:	112.667,525/515513,367; 112685,996/515536,611; 112653,826/515566,010; 112635,355/515541,998
Auteurs:	P.M. Floore & J.P.L. Vaars
Contactpersoon opdrachtgever:	dr. P. Bitter
Wetenschappelijke leiding:	dr. P. Bitter
Met medewerking van:	R. Roedema, S. Waterlander, C. Prins
Illustraties:	P.M. Floore & J.P.L. Vaars
ARCHIS:	12554
Definitieve versie:	mei 2006
Oplage:	7
ISSN:	1572-3151

© Hollandia, Zaandijk 2006

HOLLANDIA, CULTUURHISTORISCH ONDERZOEK EN ARCHEOLOGIE
tuinstraat 27a
1544 rs zaandijk
☎ 075 - 622 49 57
✉ archeo@xs4all.nl
<http://www.hollandia.1colony.com>

INHOUD

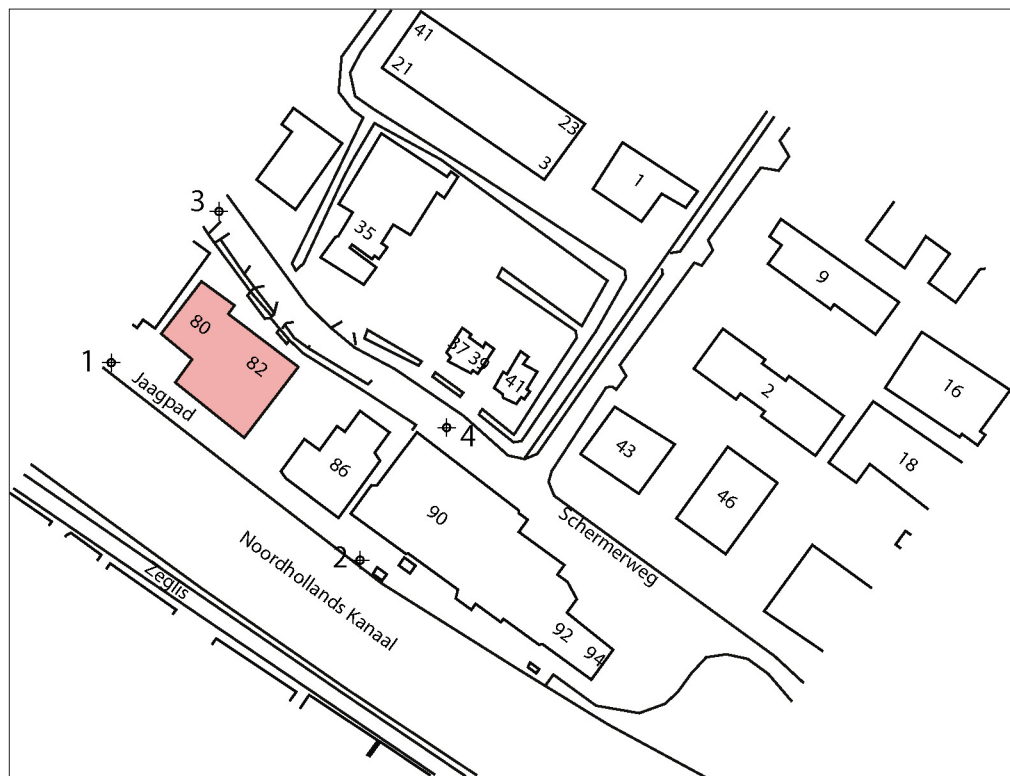
1. Inleiding	4
2. Aanleiding en doel onderzoek	5
3. De opgravingsresultaten	6
3.1. De bodemopbouw	6
3.2. Periode 1	6
3.3. Periode 2	8
3.4. Periode 3	13
3.5. Periode 4	20
4. Interpretatie en conclusie	24
5. Literatuur	26
Bijlage 1: werkput 1A	
Bijlage 2: werkput 1B	
Bijlage 3: werkput 2A	
Bijlage 4: werkput 2B	
Bijlage 5: werkput 3A	
Bijlage 6: werkput 3B	
Bijlage 7: uitbreiding werkput 3	
Bijlage 8: werkput 4	
Bijlage 9: werkput 5	
Bijlage 10: werkput 5 oost	
Bijlage 11: werkput 5 zuidoost	
Bijlage 12: werkput 6 en 7	
Bijlage 13: kruistabel sporen-vondsten	
Bijlage 14: catalogus vondsten secret spoor 4A	

1. Inleiding

In de periode van 24 maart tot en met 7 april 2004 en van 5 tot en met 16 juni 2004 is door de Afdeling Monumentenzorg en Archeologie onder leiding van dr. P. Bitter, de gemeentelijk archeoloog van Alkmaar, samen met medewerkers van Hollandia archeologie een archeologisch onderzoek uitgevoerd op het plangebied Jaagpad te Alkmaar.

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Schermerweg, op de locatie van de nummers 80-82 en grenst aan de zuidzijde aan het Noordhollands Kanaal (afbeelding 1). Tevens werden op het perceel van nummer 86 nog eens twee proefsleuven aangelegd.

Het veldwerk werd uitgevoerd door Pieter Floore en Jeroen Vaars (beide Hollandia, Zaandijk). Rob Roedema, Sjaak Waterlander en Cor Prins van de Afdeling Monumentenzorg en Archeologie van de gemeente Alkmaar verleenden assistentie bij het onderzoek. Rob Roedema determineerde ook het vondstmateriaal.

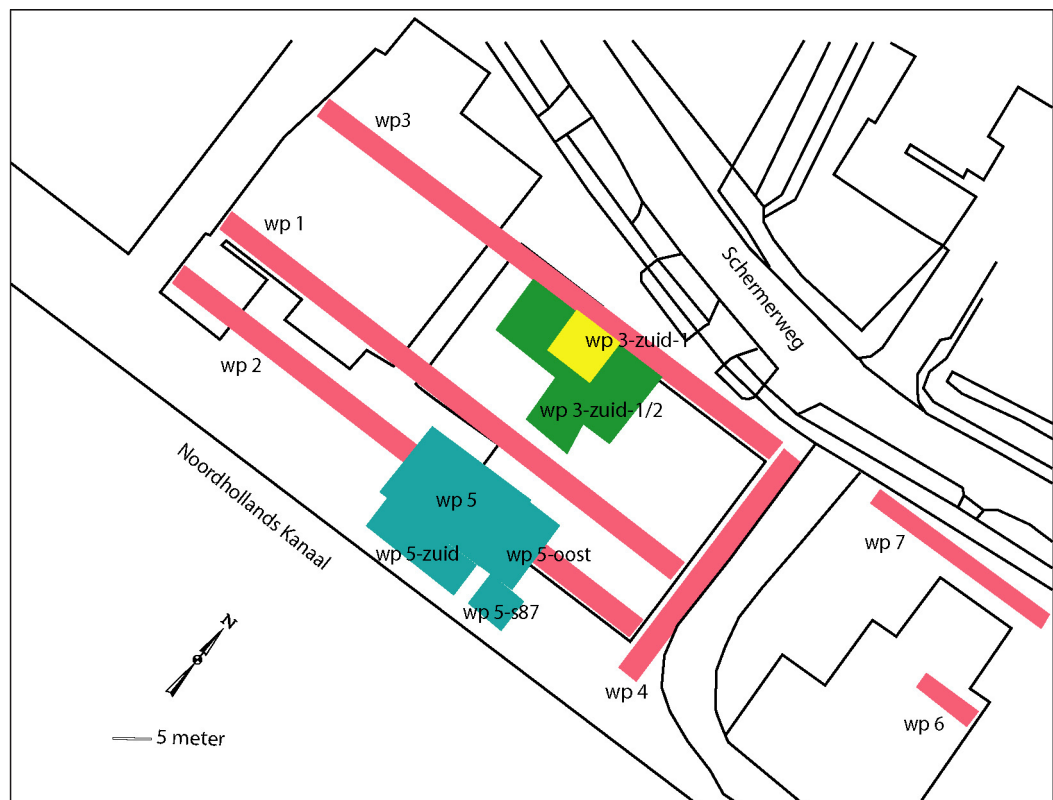
Afbeelding 1: De locatie van het onderzoeksgebied. 1: 112621,039/515539,073 2: 112707,239/515470,422 3: 112737,100/515516,600 4: 112658,598/515591,101.

2. Aanleiding en doel onderzoek

Op basis van historisch onderzoek werd vermoed dat ter plaatse van het plangebied aan de Schermerweg de resten van scheepswerven uit de 17^e en 18^e eeuw in de bodem aanwezig zouden zijn. Ook was al bekend dat zich hier ergens de houtzaagmolen van Cornelis Corneliszoon van Uitgeest bevond (zie Schotsman & Engelse, 2004). Onbekend was echter op welke wijze de werven destijds waren ingericht en bebouwd, hoe de molen er uit had gezien en in welke mate de locatie door latere activiteiten was verstoord.

In het kader van een haalbaarheidsonderzoek voor bouwplannen van de eigenaar, Projectontwikkeling Randstad Noord (PRN) werd binnen het plangebied een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) uitgevoerd.

Bij dit onderzoek werden in maart 2004 vier proefsleuven aangelegd ter plaatse van Schermerweg 80-82, in juni werden twee sleuven aangelegd bij Schermerweg 86. Doel hiervan was het localiseren van de archeologische overblijfselen en het waarden van de kwaliteit van de sporen. Omdat een groot deel van het terrein verstoord bleek te zijn is besloten de kleinere resterende delen met archeologische sporen direct aansluitend op te graven. Behalve in een kleine strook direct langs de oever van het Noordhollands Kanaal zijn daarmee alle archeologische waarden geborgen.

Afbeelding 2: De ligging van de aangelegde werkputten (wp 1 t/m 5: Schermerweg 80-82, wp 6 en 7: Schermerweg 86).

3. De opgravingsresultaten

Bij het onderzoek zijn zeven werkputten (afbeelding 2 en 3). De werkputten 1, 2 en 3 hebben een oost-west richting en bestaan steeds uit twee delen: werkput 1A en 1B etc. Dit omdat de aanwezigheid van betonnen funderingen aansluitende putten onmogelijk maakte. De profielen van de werkputten 1B en 2B bestonden uitsluitend uit een laag opgebracht zand, afkomstig van een bodemsanering uit ca. 1970-1985, besloten is deze profielen niet te tekenen. Ter plaatse van enkele bakstenen funderingen is werkput 3 uitgebreid in zuidelijke richting, dit om zodoende deze funderingen verder te kunnen volgen. Werkput 4 is noord-zuid gericht en loopt dus van de Schermerweg naar het Noordhollands Kanaal. Werkput 5 is een uitbreiding van werkput 2A ter plaatse van in de proefsleuf aangetroffen houten funderingen om deze geheel bloot te kunnen leggen.

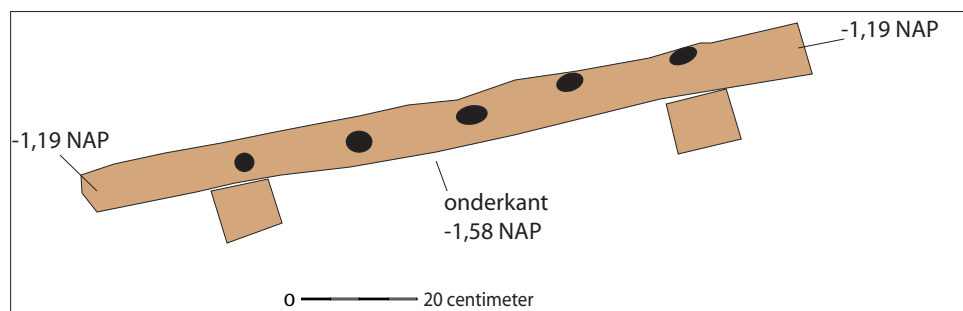
De werkputten 6 en 7 zijn aangelegd ter plaatse van perceel Schermerweg 86 omdat hier volgens archiefonderzoek overblijfselen van een historische boerderij verwacht konden worden.

3.1 De bodemopbouw

De natuurlijke ondergrond ter plaatse van het onderzochte terrein bestaat vanaf ca. 1,5 meter diepte uit zand en klei, afgezet door het Zeglis. Plaatselijk heeft ook wat veengroei plaatsgevonden. Voorafgaande aan het in gebruik nemen van het terrein is het vanwege de grote vochtigheid opgehoogd met pakketten klei en zand. Aardewerk uit de onderste ophogingslagen wijst er op dat dit ophogingsproces waarschijnlijk begon tussen 1550 en 1575.

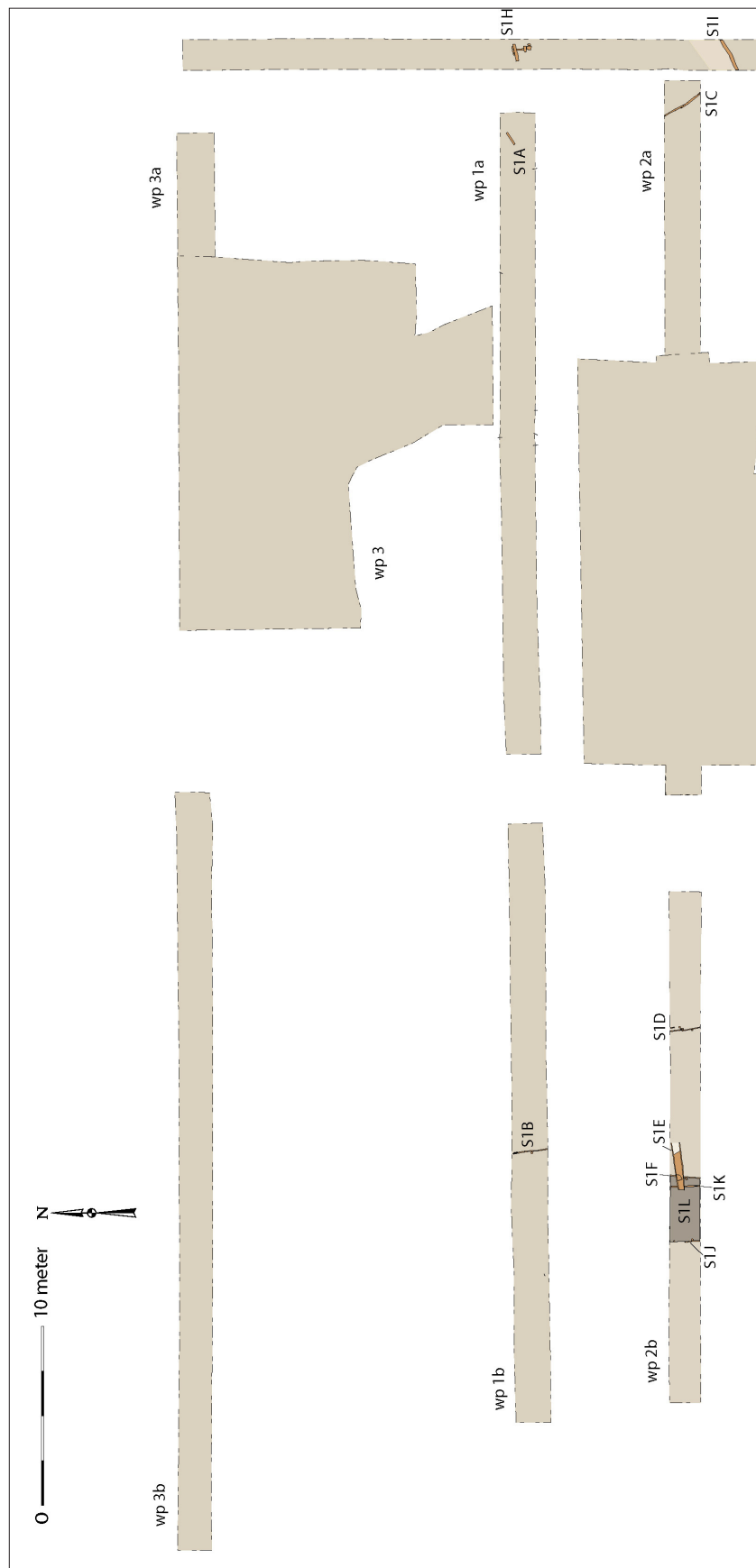
3.2 Periode 1, voor 1595

De oudste binnen het onderzoeksterrein aangetroffen sporen dateren uit de periode 1550/1575-1595 (afbeelding 5). Zoals gezegd werd het terrein toen gebruiksklaar gemaakt door middel van ophogingslagen en, hiermee samenhangend, bekistingen. De gevonden sporen bestaan dan ook vooral uit delen van deze bekistingen. In het oostelijk deel van werkput 1A (Bijlage 1 en 2) is een met twee vierkante palen vastgezette houten balk gevonden (spoor 1A, afbeelding 4).

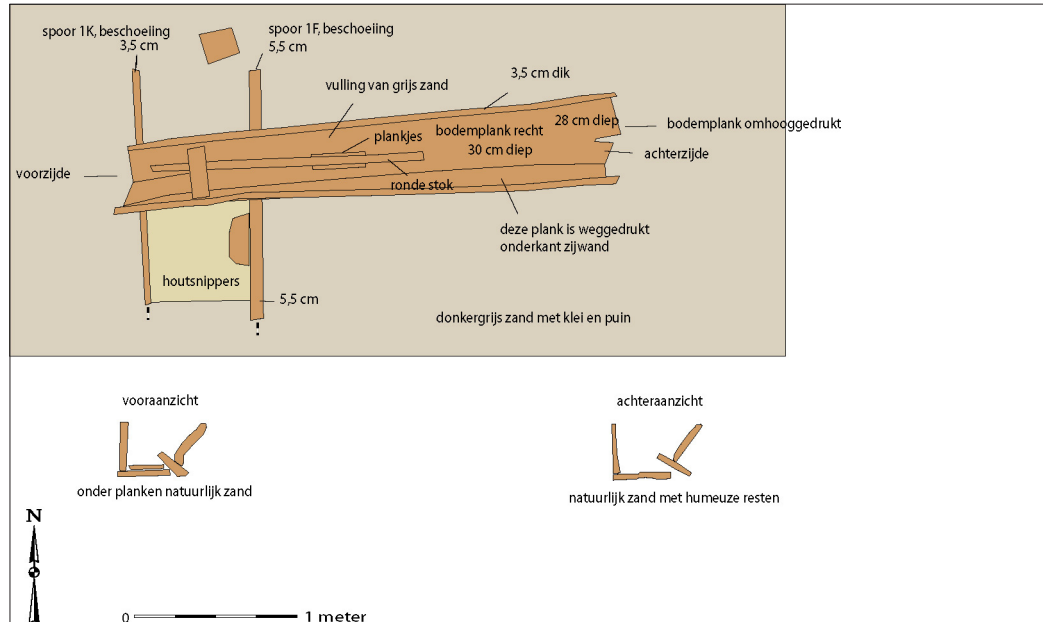
Afbeelding 4: Spoor 1A.

In werkput 2 B (Bijlage 6) is een vermoedelijk met de ontwatering van het terrein in verband staande houten goot gevonden (afbeelding 6, spoor 1E). Gezien de pengaten in het hout is de goot gemaakt van hergebruikt scheepshout, te weten huidplanken. In de goot gevonden roodbakkend aardewerk dateert dit spoor in de periode 1550-1575. De goot mondt uit in een sloot (spoor 1L) en oversnijdt de

Afbeelding 5: Alle sporen uit periode 1.

sporen 1F en 1K; twee beschoeiingen aan de oostzijde van de sloot. In de werkputten 1B en 3B is de sloot niet waargenomen. Wel is in werkput 1B een beschoeiing aangetroffen (spoor 1B) wat de voortzetting van spoor 1K of 1F zou kunnen zijn.

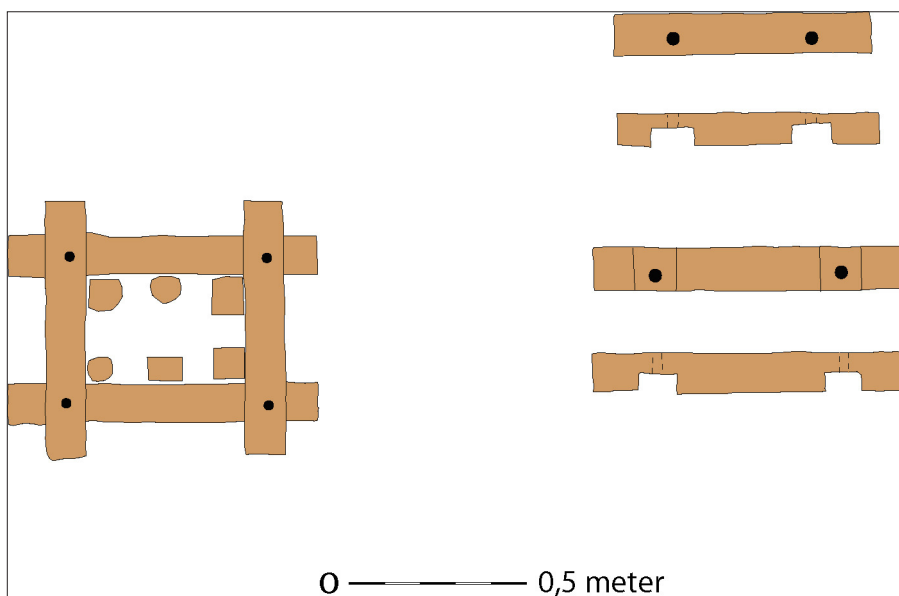
Afbeelding 6: Spoor 1E, een naaldhouten goot uit 1550-1575.

3.3 Periode 2, 1595 - ca. 1640

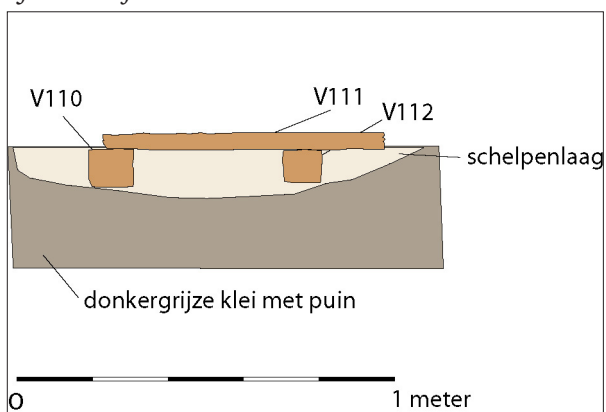
De meest opvallende sporen uit deze periode zijn de funderingen van een molen, een huisfundering en een sloot (afbeelding 7, bijlage 3, 7 en 9). De molen is gefundeerd geweest op acht in een cirkel geplaatste poeren waarvan nog slechts de houten funderingen bewaard zijn gebleven (spoor 2A t/m 2H). De bakstenen poeren die er op hebben gestaan waren volledig verwijderd. De binnenste afstand tussen de tegenover elkaar liggende poerfunderingen bedraagt 4,6 meter. De fundering bestaat uit een raamwerk van vier door middel van pen-gat-verbindingen in elkaar passende balken van naaldhout (afbeelding 8). Hierop is een vleilaag van beige zand aangebracht waarop de bakstenen funderingen hebben gerust. Ter hoogte van spoor 2A werden nog enkele bakstenen hiervan aangetroffen. Het formaat van de bakstenen is 20,5 x 10 x 4 cm. Bij vijf raamwerken was de vleilaag nog aanwezig. Een schelpenlaag heeft als fundering van de raamwerken gediend. Op de doorsnede van twee van de houten raamwerken (afbeelding 9 en 10) is te zien dat telkens twee houten balken in een schelpenlaag zijn gelegd. Over deze balken liggen dan twee dwarsbalken met bovenop een laagje zand: grondverbetering ten bate van de te metselen poeren. Onder de schelpenfundering ligt een laag klei met puin en schelpen van 0,3 meter dikte, de eerste ophogingslaag op het terrein. Daaronder bevindt zich de natuurlijke ondergrond. De houten raamwerken (afbeelding 11) hebben een lengte van 80 tot 90 centimeter en een breedte van 0,6 meter. Binnen het raamwerk van balken zijn telkens zes palen of balken van 1,5 meter lengte en een doorsnede of breedte van 0,2 meter verticaal ingeslagen. Hoe diep de funderingen waren ingegraven is door het ontbreken van het oorspronkelijke oppervlak niet meer met zekerheid vast te stellen.

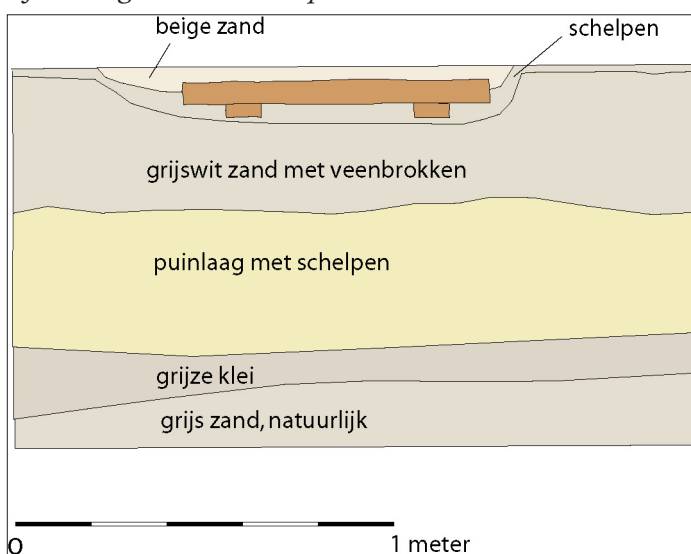
Afbeelding 7: Alle sporen uit periode 2.

Afbeelding 8: Spoor 2C, detail van de constructie van het houtwerk (rechts de afzonderlijke delen, links een bovenaanzicht van het raamwerk met ingeheide palen).

Afbeelding 9: Doorsnede spoor 2B.

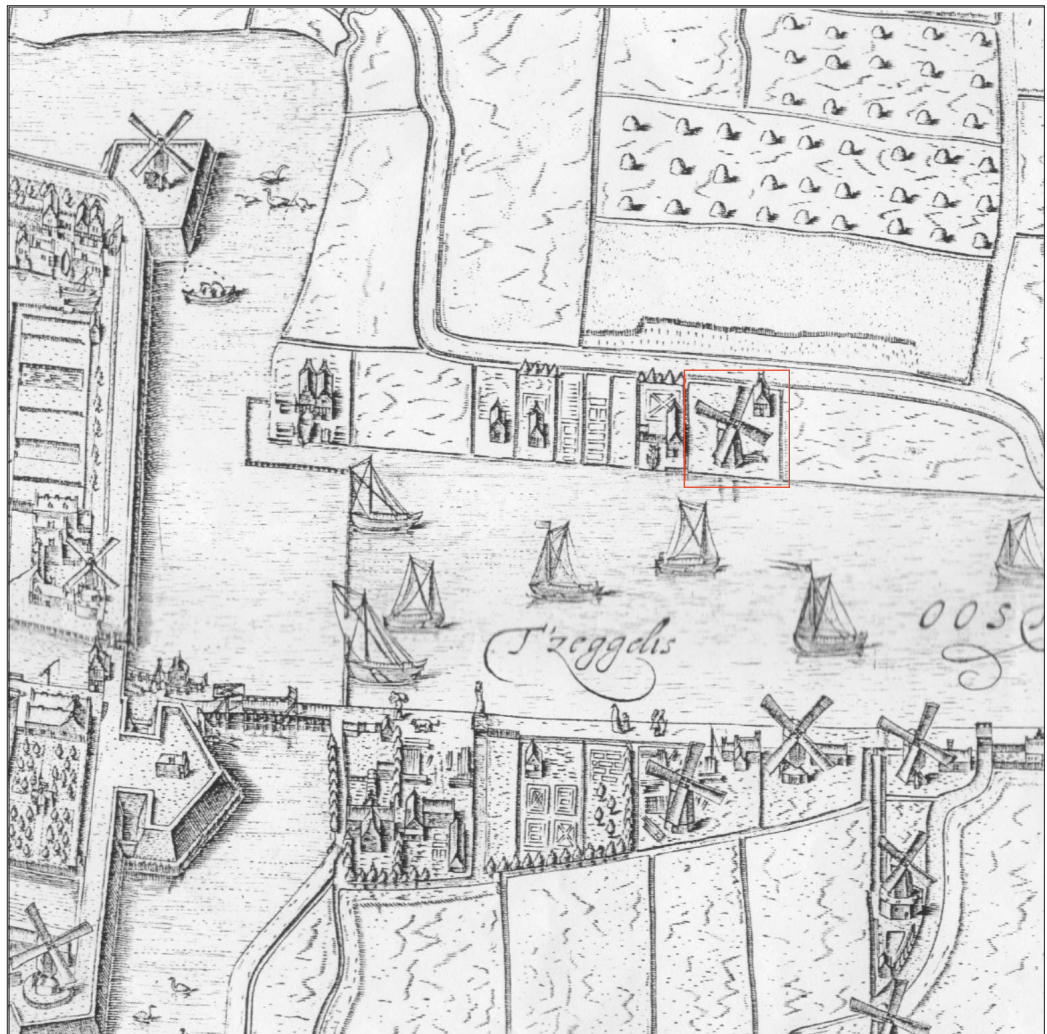
Afbeelding 10: Doorsnede spoor 2G.

Afbeelding 11: Een van de aangetroffen houten raamwerken tijdens de opgraving.

Historisch onderzoek heeft aangetoond dat de gevonden molen hoogstwaarschijnlijk in 1595 gebouwd is door Cornelis Corneliszoon van Uitgeest en hier minstens tot augustus 1602 gestaan heeft, mogelijk tot 1607 (Schotsman & Den Engelse, 2004). Voor de historische achtergrond wordt dan ook naar dit artikel verwezen.

Noordelijk van de molen is de fundering van een huis aangetroffen (afbeelding 7 en bijlage 7) met oostelijk ervan een erfsloot (spoor 2L) welke haaks op de omringdijk ligt. De huisplattegrond heeft een breedte (aan de binnenzijde) van 5,0 meter bij een lengte van 8,0 meter. De afmetingen van de bakstenen van de funderingen bedragen 17,5 à 18,5 x 8,5 à 9,5 x 4 à 4,5 centimeter. Er bestaat dus geen relatie in baksteenformaat tussen het huis en de molen. Op ongeveer twee derde van de lengte van de oostmuur (spoor 2U) lijkt een aanzet van een nu verdwenen zijmuur (spoor 2W) aanwezig te zijn. Het noordelijk deel van de oostgevel vertoont een verspringing (spoor 2S) terwijl op dezelfde hoogte de westgevel (spoor 2V) eindigt. Waarschijnlijk hebben we hier te maken met een verbouwing en is het huis oorspronkelijk kleiner geweest. Aan de zuidzijde van het huis blijkt een ingang aanwezig te zijn geweest met een breedte van 0,5 meter. Binnen de funderingen bevindt zich een laag grijsbruin zand (spoor 2O); de vleilaag van de nu verdwenen vloer. Binnen de vleilaag bevindt zich een ongeveer rechthoekige kuil (spoor 2P) van vijf centimeter diepte met een vulling van bruinzwart zand met as, slakken en steenkool. Mogelijk is dit ooit een haardplaats geweest. Onder het noordelijke deel van de vleilaag ligt een pakket grijsblauwe klei (spoor 2M). Blijkbaar is voor de bouw van het huis eerst een terpachtige verhoging aangebracht. Zuidelijk en westelijk van het huis ligt een concentratie bakstenen van verschillende formaten en kleuren (spoor 2N en 2Q). Vermoedelijk betreft het hier de restanten van een straatje. Het straatje sluit aan op de fundering en zal dus gelijktijdig met het huis zijn. Binnen het westelijke straatje is een rijtje natuurstenen geplaatst.

Afbeelding 12: Een uitsnede uit de kaart van Cornelis Drebbel uit 1597. Op de noordoever van het Zeglis zijn de molen en het huis van Cornelis Cornelisz. zichtbaar.

Een door Cornelis Drebbel gegraveerde kaart van Alkmaar toont de stad in 1597 (afbeelding 12). Op de noordoever van het Zeglis staat een molen afgebeeld met daarachter een huis. De Alkmaarse stadsarchivaris Bruinvis vermoedde dat deze bovenkruier die van Cornelis Cornelisz was (Bruinvis 1905). Onduidelijkheid ontstond omdat op het erf van deze molen geen stapels hout staan aangegeven, zoals bij de molens aan de zuidzijde van het Zeglis wel het geval is. Bruinvis geeft als verklaring hiervoor dat deze molen in 1596 als “Het Juffertje” naar Zaandam werd overgebracht en dat toen de landmetingen ten behoeve van Drebbels kaart werden verricht, de houtstapel al weg was (naar Schotsman & Den Engelse, 2004). Evenals de molen staat ook het gevonden huis afgebeeld op de kaart van Drebbel. Of Cornelisz. hier ook daadwerkelijk heeft gewoond is archeologisch moeilijk aan te tonen, aannemelijk is het wel. In 1595 wordt hem namelijk door de Alkmaarse vroedschap toegestaan “...dat hij soo ‘t em gelieft bij de moolen een huijs sal mogen setten, mits het erve en timmeragie van dien selfs betalende ende dat ‘t selve huijs in tijden van pericule, gelijk conditie van afgebroken te moete werden op pene van den brandt onderworpen sal zijn, als den voorsz. moolen.” (Groot, 2002). Cornelisz. heeft dus van de vroedschap toestemming gekregen om aan de noordzijde van het Zeglis een molen en een huis te bouwen. Dit op voorwaarde dat hij

deze in tijden van gevaar zou afbreken. Anders zouden de molen en het huis in brand gestoken worden en zou de grond aan de stad komen te vervallen.

Oostelijk van het huis bevindt zich een noord-zuid lopende sloot (spoor 2L) welke vanaf de Westfriese Omringdijk (de huidige Schermerweg) rechtstreeks naar het Zeglis heeft gelopen. Aan weerszijden van de sloot is een circa vijf centimeter dikke houten beschoeiing geplaatst. Het oudste vondstmateriaal uit de sloot kan gedateerd worden in de periode 1625-1650. Aan weerszijden van de sloot is een circa vijf centimeter dikke houten beschoeiing geplaatst. Binnen de sloot zijn twee dwarsstaande beschoeiingen aangetroffen die de sloot in compartimenten verdelen. Eén van de compartimenten loopt het noordelijke profiel in. Het noordelijke compartiment lijkt gezien het in de vulling aanwezige vondstmateriaal later gedempt te zijn, zo rond 1660-1670, dan het zuidelijke compartiment. Dit laatste is waarschijnlijk rond 1630-1640 gedempt, mogelijk om een toegangsweg naar de hellingen aan te leggen. In dit eerder gedempte deel werd ook een kaapstaander aangetroffen (zie verder). Plaatselijk zijn aan de zijkanen van de sloot delen van oudere beschoeiingen aanwezig. Blijkbaar is de sloot oorspronkelijk wat breder geweest en is er later, na het uitzakken van de oever, meer naar binnen een nieuwe beschoeiing in gezet waardoor de sloot werd versmald. Meer zuidelijk, richting het Noordhollands Kanaal, zijn enkele grote delen scheepshout op de sloot neergelegd, waarschijnlijk gaat het hier om vlonders (bijlage 11).

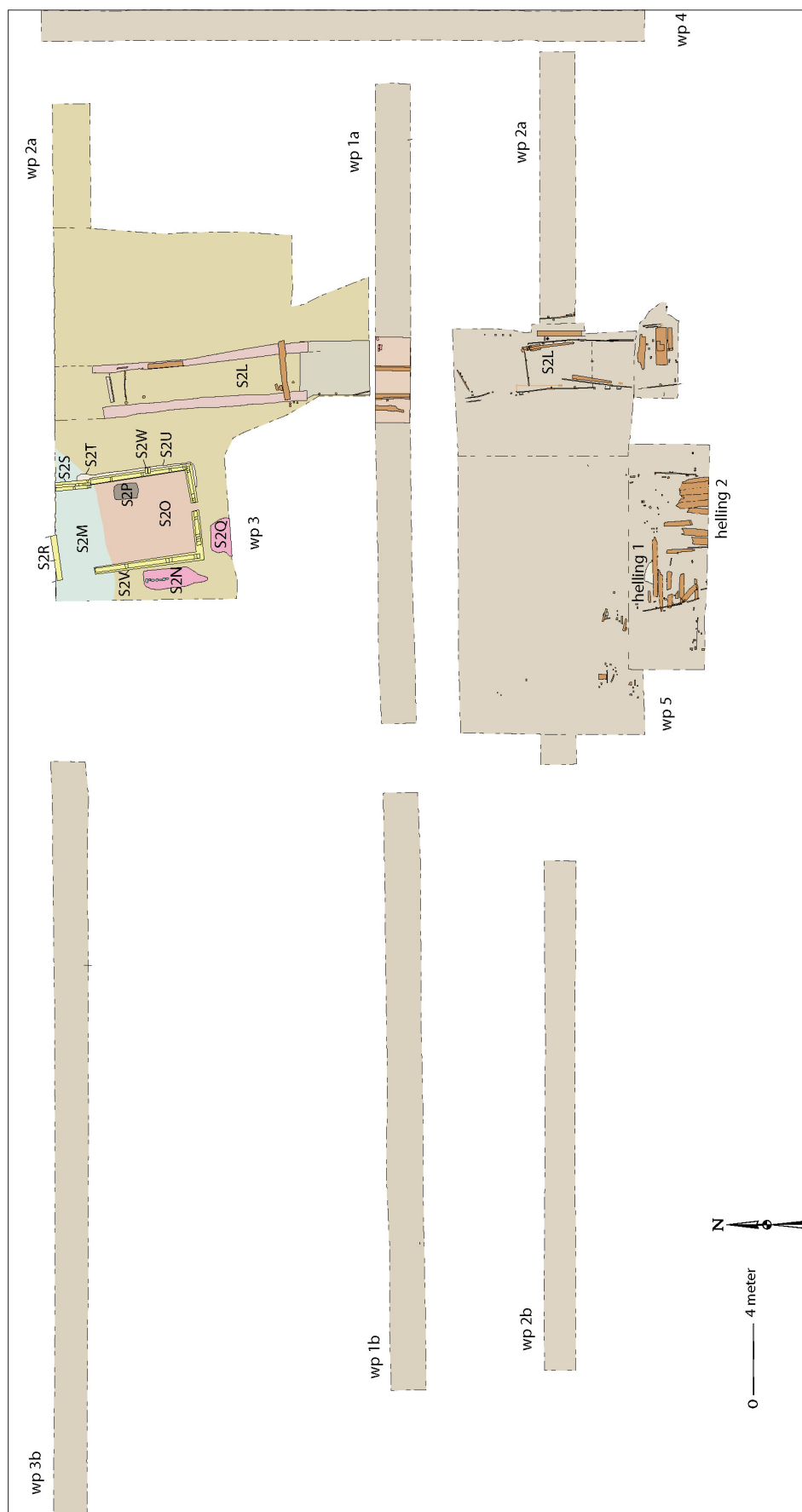
3.4 Periode 3, ca. 1640 - ca. 1680

De belangrijkste sporen uit deze periode bestaan uit de overblijfselen van twee scheepshellingen; helling 1 en helling 2 (afbeelding 13 en 14). Daarnaast zijn het huis van Cornelisz. en de erfsloot ook in deze periode nog in gebruik. De molen is nu verdwenen, wanneer deze exact gesloopt is kon bij een gebrek aan dateerbaar vondstmateriaal echter niet nauwkeurig worden vastgesteld.

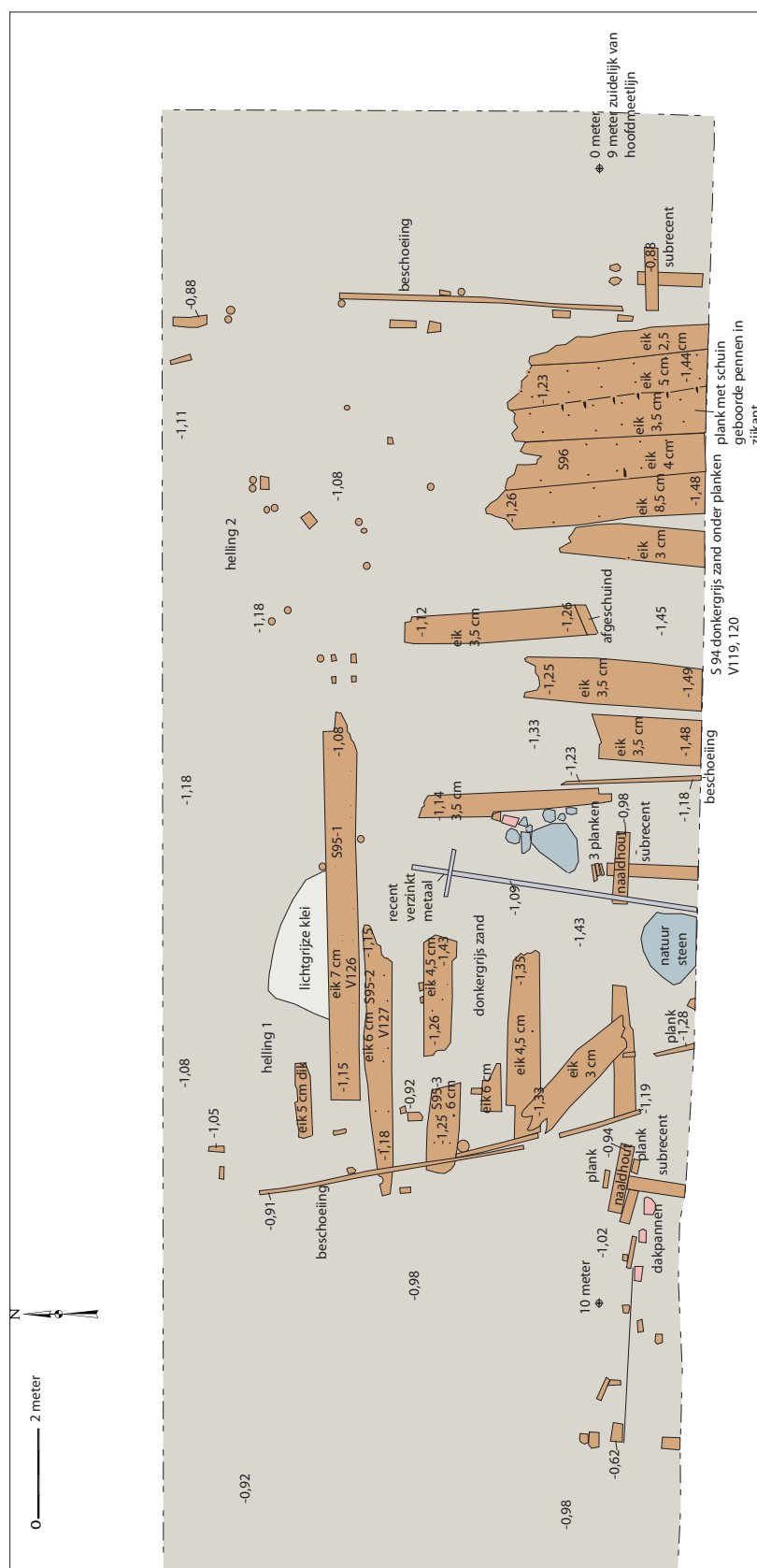
Uit historisch onderzoek is gebleken dat van 1627 tot 1779 scheepshellingen op het terrein aanwezig waren. De scheepsbouwer woonde zelf op het erf, waarschijnlijk in het huis van Cornelisz.

Direct op de twee gevonden hellingen lag een zeer harde laag zand met grijze klei en ijzerconcreties. Gezien het ontbreken van werktuigen en bij een werf behorend afval als houtsnippers zal het hier gaan om een slooplaag. Het vondstmateriaal uit de laag dateert tussen 1675 en 1725, toen zullen de hellingen dus ontmanteld zijn. De in de historische bronnen vermelde eerdere en latere scheepshellingen zijn niet aangetroffen.

De meest westelijke helling, helling 1, bleek deels geruimd te zijn. Nog slechts de onderliggers en de westelijke beschoeiing waren hier -deels- aanwezig. Voor deze onderliggers is gebruik gemaakt van hergebruikte huidplanken van schepen. De planken zijn regelmatig gezekerd met stelpaaltjes. Slechts één plank kon nader worden gedetermineerd, het betreft hier een kielbalk van een platbodem (afbeelding 15). Ook bij de scheepshellingen op de Hoogendijk in Zaandam is een dergelijk

Afbeelding 13: Alle sporen uit periode 3.

Afbeelding 14: Helling 1 en 2.

exemplaar aangetroffen (Dautzenberg et al, 2001). De breedte van helling 1 is oorspronkelijk minimaal ongeveer vier meter geweest, de lengte kon niet worden vastgesteld. Het ontbreken van de bovenliggers wijst er waarschijnlijk op dat helling 1, nadat de helling in onbruik raakte, is geruimd. Na het ruimen zijn de restanten van de helling nog eens verstoord door de aanleg van houten en, in meer recente tijd, metalen ankers van de kade van het Noordhollands Kanaal.

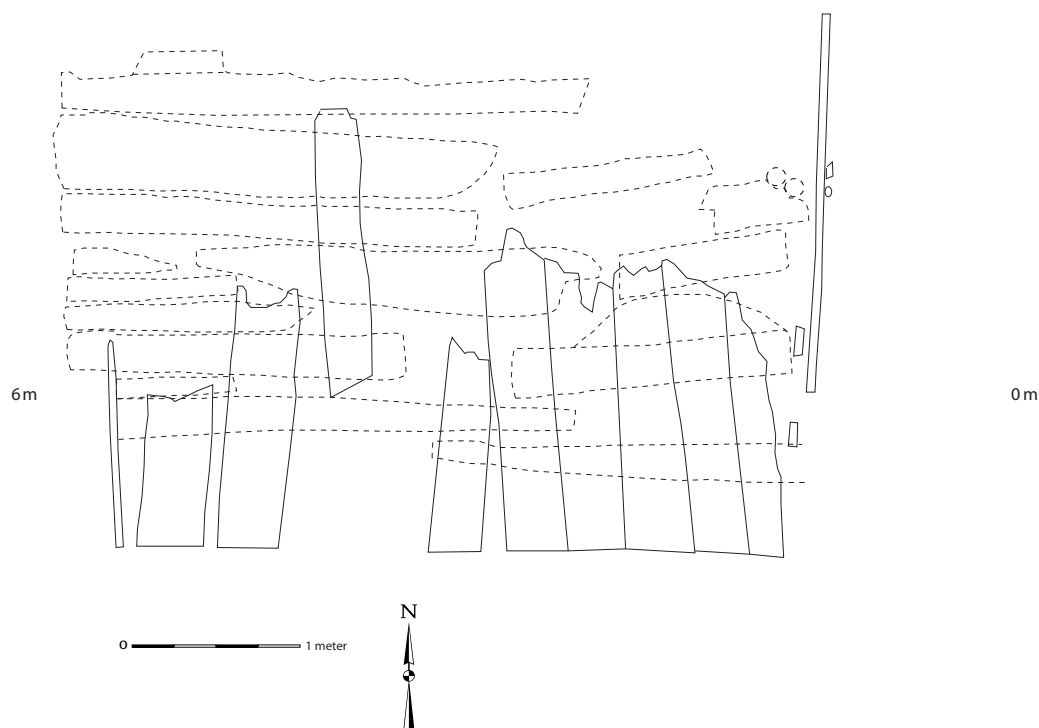
Bij de aanleg van helling 2 is de eerste helling deels oversneden, waaruit blijkt dat helling 2 de opvolger is van helling 1. Ook deze helling is deels geruimd, mogelijk bij een latere egalisatie om het terrein weer bouwrijp te maken, maar deze helling verkeert in betere staat dan de eerste.

Afbeelding 15: Een kielbalk van een platbodem, hergebruikt als onderligger bij de eerste helling.

Helling 2 heeft een breedte van ongeveer 5 meter, van de lengte kon slechts 3,20 meter worden opgegraven. Voor deze helling is net als bij de eerste gebruik gemaakt van oud scheepshout, merendeels huidplanken. Van de onderliggers konden twee exemplaren gedetermineerd worden als zwaardbladen van schepen. Onder de laag bovenliggers bevindt zich een laag onderliggers (afbeelding 16 en 17). Ook hiervoor is gebruik gemaakt van oud scheepshout (afbeelding 18). Opvallend bij deze helling is dat de onderliggers niet zoals bij de eerste helling gezekeerd zijn door middel van stelpaaltjes. De planken liggen hier gewoon los en rusten op een vleilaag van donkergrijs zand. Het aardewerk uit deze laag dateert tussen 1625 en 1650. Bij het onderzoek aan de Hogendijk te Zaandam van een complex van scheepshellingen (Dautzenberg, Floore & Kist 2001) bleek dat de lengte-breedte verhoudingen van de hellingen ongeveer 1: 4 moet zijn geweest. Voor de hellingen aan de Schermerweg betekent dit dat de oudste ongeveer 18 meter lang was en dat de jongste een iets grotere met een lengte van ca. 20 meter moet zijn geweest. zijn geweest. De aangetroffen funderingen van gebruikt scheepshout van beide hellingen waren aanmerkelijk lichter dan die van andere opgegraven scheepshellingen zoals de al eerder genoemde van Zaandam en de compagnieswerf van Oostenburg (Gawronski et al. 2002). Het gebruikte scheepshout van zowel helling 1 als 2 is afkomstig van kleine schepen, waarschijnlijk met een lengte rond de 10 meter. Of er een relatie is tussen de gevonden sloopdelen en de schepen die op de beide hellingen gebouwd zullen zijn, valt niet meer vast te stellen. De geringe breedte en de lichtere funderingswijze van de hellingen geeft slechts een indicatie dat het formaat van de schepen die men bouwde aan het Zeglis kleiner zal zijn geweest dan die aan de Hogendijk te Zaandam.

Noordwestelijk van de hellingen bevindt zich een groot aantal houten palen waarin

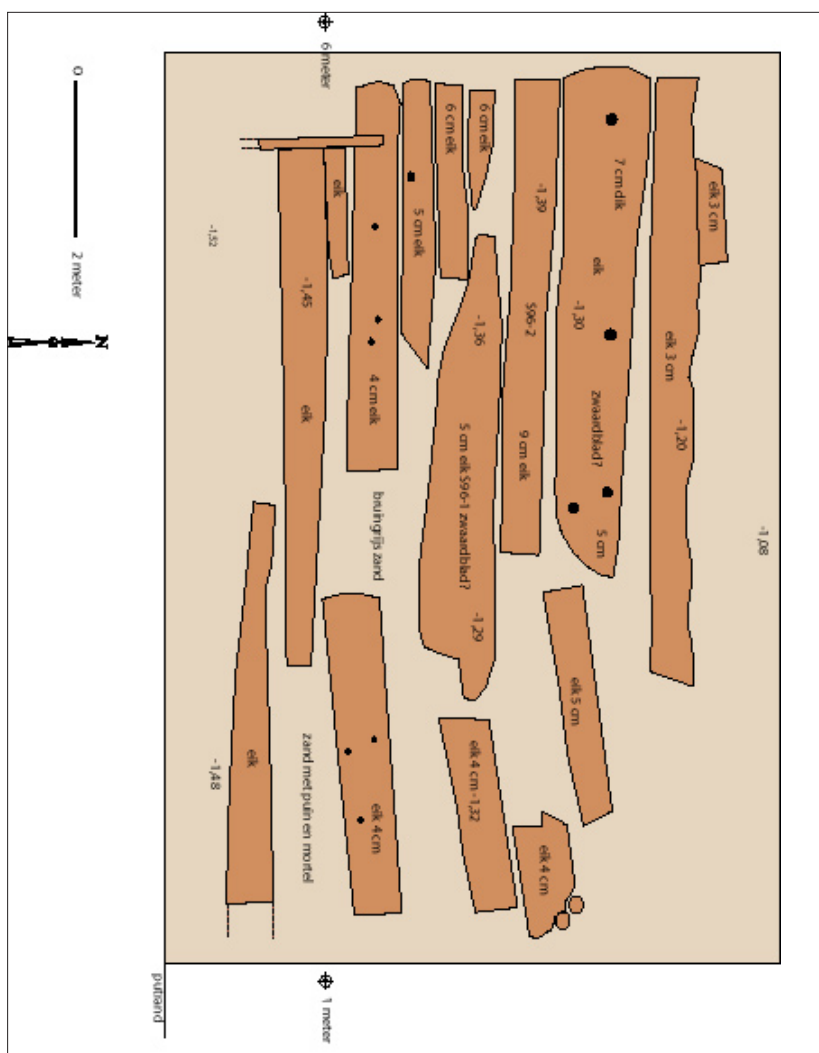

Afbeelding 16: Helling 2: De bovenliggers (doorgetrokken lijnen) en de onderliggers (gestippelde lijnen).

helaas geen constructie herkend kon worden. Onduidelijk blijft, helaas, of deze palen behoorden bij de molen of in relatie staan met de scheepshellingen. Gezien de ligging lijkt een relatie met één van de hellingen meer waarschijnlijk, maar dit valt niet te bewijzen. Het gebruikte hout bestaat namelijk uit hergebruikt materiaal waardoor ook bijvoorbeeld een dendrochronologische datering weinig zin heeft.

Westelijk van de molen is een zeer zware paal ingeslagen en gesteund met brokken natuursteen. Oorspronkelijk zullen deze stenen gediend hebben als scheepsballast. Deze paal (spoor 2I, V122) heeft een doorsnede van 0,4 meter. Ook hier gaat het weer om een hergebruikt houten onderdeel van mogelijk een schip. Ook oostelijk van de molen is een dergelijke zware paal ingeslagen (Spoor 2J, V114). Vermoedelijk gaat het hier wederom om een hergebruikt scheepsonderdeel.

Uit het eerder gedempte middendeel van de sloot is een opmerkelijke vondst afkomstig; een vrijwel complete, 3,20 meter lange kaapstaander (afbeelding 18, 19 en 20). Een kaapstaander is een houten mechanisme dat met name in de scheepvaart gebruikt werd om zware objecten te verplaatsen. Een kaapstaander bestaat uit een lange, houten verticale spil, de zogeheten staander of koningsspil. Deze spil eindigt in een kop waarin zich gaten bevinden. Hierin worden horizontale spaken gestoken waarmee de spil rondgedraaid kan worden. Zodoende kan een touw worden opgewonden en een anker worden binnengehaald of een zware last worden verplaatst. In het verleden werden kaapstaanders gebruikt op schepen en scheepshellingen, maar ook een gebruik bij molens is bekend. De kaapstaander werd aangetroffen op de bodem van de sloot, in een gedeelte van de sloot dat gedempt is tussen 1625 en 1650. Gezien de lengte van de onderas zal de kaapstaander oorspronkelijk op een schip geplaatst zijn geweest.

Afbeelding 17: Helling 2: De onderliggers.

Afbeelding 18: Een zwaardblad van een schip, hergebruikt als onderligger voor helling 2.

schip hebben gediend en was de onderkant van de as bevestigd op een lager dek of aan de kielbalk.

Afbeelding 19: De kaapstaander in de sloot tijdens de opgraving.

Afbeelding 20: De kaapstaander met een van de ribben na de berging.

Afbeelding 21: Nogmaals de kaapstaander.

3.5 Periode 4 ca. 1680 - 1824

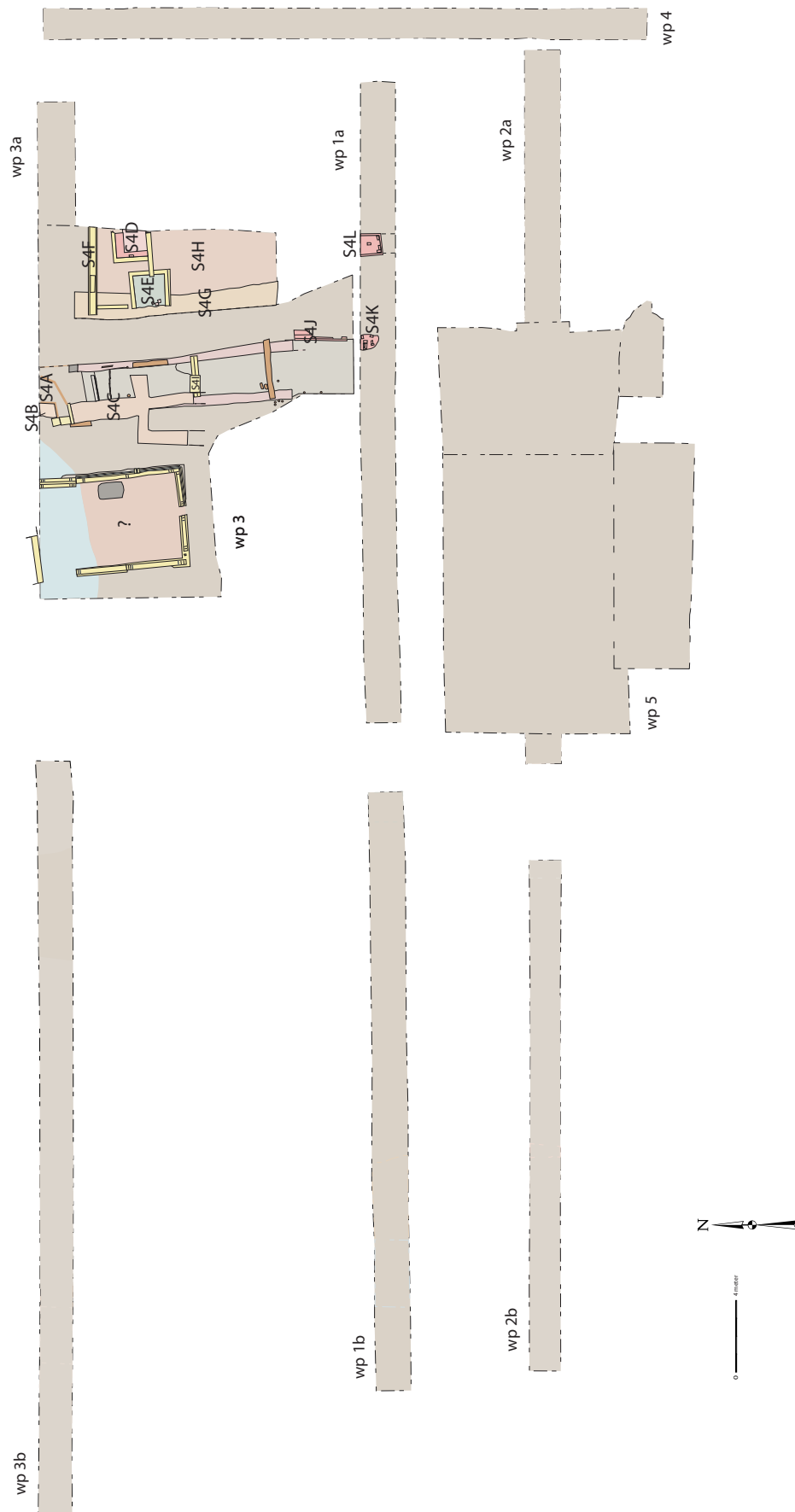
Zoals in de vorige paragraaf al werd gezegd is uit archiefonderzoek gebleken dat er tot 1779 scheepswerven op het terrein waren gevestigd. De gevonden scheepshellingen zijn echter eerder gesloopt, zo rond 1700. Mogelijk zijn de in de historische bronnen bedoelde hellingen bij egaliseringswerken van het terrein geruimd en zodoende niet terug gevonden. Volgens het archiefonderzoek woonde de scheepsbouwer zelf op het terrein, waarschijnlijk in het huisje van Cornelis. Het huisje heeft dus in ieder geval tot 1779 bestaan.

Rond 1780 was het terrein in gebruik als opslagplaats van steenkopers. Archeologische sporen zijn hiervan echter niet gevonden. Omstreeks 1790 heeft een grootgrondbezitter op het terrein een boerderij gebouwd waarvan inderdaad een deel is opgegraven (spoor 4F, 4G, 4H, afbeelding 22 en bijlage 7). Tussen 1819 en 1824 wordt het Noordhollands kanaal gegraven en ontstaat ook het Jaagpad.

Ten oosten van het vermoedelijke huis van Cornelisz., waar de sloot bijna tegen de Schermerweg aanloopt, is een secreteet aangetroffen (spoor 4A, afbeelding 22 en bijlage 7) wat vermoedelijk bij het huisje heeft behoord. In dat geval zou de inhoud dus van de in het huisje wonende scheepsbouwer afkomstig zijn.

Het secreteet is opgebouwd uit houten planken met aan de binnenzijde palen en is bovenop de gedempte noord-zuid lopende sloot (spoor S2L) gezet en waterde waarschijnlijk af op de dijsloot langs de Schermerweg, waarvan mogelijk in het noordelijk deel van werkput 4 een deel is aangesneden. Deze -mogelijke- dijsloot kon echter niet gedateerd worden en is dus verder buiten beschouwing gelaten. In een kuil naast het secreteet (spoor 4B) zijn diverse vondsten aangetroffen die passen op vondsten uit het secreteet. Waarschijnlijk is het secreteet dus één of meerdere keren geleegd. Het vroegste vondstmateriaal uit het secreteet kan gedateerd worden rond 1680. In de bovenlaag zijn twee muntjes uit 1758 en 1762 gevonden. Deze geven waarschijnlijk de sluitdatum van het complex aan. Aanwezig zijn onder andere koppen en schotels, borden, theepotten, drinkglazen, pijpen, kwispelroeren etc. Opvallend is de tweedeling binnen het materiaal. Aan de ene kant is er het rood- en witbakkende aardewerk en de "gewone" Delftse faience, aan de andere kant is er het betere Engelse industriële gebruiksgoed, het porcelein en het polychrome Delfts. Het in het secreteet aanwezige vondstmateriaal bevat relatief veel Japans porcelein, waaronder Imari. Onder het Delfts aardewerk is opvallend veel theegoed met een polychrome beschildering uit het begin van de 18e eeuw aanwezig, iets wat in Alkmaar alleen bij de gegoede burgerij wordt aangetroffen (Bitter et al, 2002). Tussen het materiaal bevindt zich ook een aantal aardewerken speeltjes, of poppegoed, zoals dat in die tijd heette. Verder is er binnen het vondstcomplex zeer veel drinkgerei aanwezig en weinig kookgerei. De afbeeldingen 23 en 24 tonen een kleine selectie van de vondsten uit het secreteet.

Oostelijk van de sloot (spoor 2L) bevindt zich een laag lichtbruin zand met restanten van plavuizen (spoor 4H). Ongetwijfeld hebben we hier te maken met een vloer van een gebouw, mogelijk de in de historische bronnen genoemde boerderij van een grootgrondbezitter. De zandlaag wordt aan de westzijde begrensd door een donkergrijze zandbaan met puin (spoor 4G). Aan de noordzijde wordt de vloer begrensd door een muurtje van gele en lichtrode bakstenen met afmetingen

Afbeelding 22: Alle sporen uit periode 4.

Afbeelding 23: Vier schoteltjes van polychrome faïence.

Afbeelding 24 : Twee theekopjes, de linker uit 1725-1750, de rechter uit 1675-1750.

van 17 à 17,5 x 8,5 x 4 centimeter (spoor 4F). Haaks op deze muur staat een kleiner muurtje met een noord-zuid oriëntatie. Het muurtje is opgebouwd uit losse bakstenen. Binnen het vloerniveau bevinden zich twee deels afgebroken kelders. De meest oostelijke, (spoor 4D, afbeelding 25), heeft een ingang gehad aan de westzijde. Op de bodem bevindt zich een laag rode plavuizen met afmetingen van 22 x 22 x 2 centimeter. Hieronder bevindt zich een vloertje van gele en groene plavuizen met afmetingen van 14 x 14 x 2,5 centimeter. De wanden van de kelder zijn rondom bekleedt met beschilderde faïence tegels met afbeeldingen van onder andere vogels, bloemen en zeewezens. De tegels dateren tussen 1625 en 1750 en zijn dus blijkbaar hergebruikt. Een halve meter westelijker bevindt zich een tweede kelder (spoor 4E). De westmuur hiervan is weggebroken. Op de bodem van lichtgrijs zand bevinden zich nog wat resten van de oorspronkelijke plavuizen-vloer. Dit keldertje wordt deels oversneden door de zuidmuur van kelder spoor 4D, welke dus (iets) later is. Dit muurtje bestaat uit gele bakstenen met afmetingen van 17,5 à 18 x 8,5 à 9 x 4 centimeter.

Ter plaatse van de gedempte sloot (spoor 2L) bevinden zich een uitbraaksleuf (spoor 4C en een muurtje (spoor 4I). Mogelijk hebben deze sporen onderdeel uitgemaakt van een bijgebouwtje bij de boerderij. Ook spoor 4J is een los muurdeel dat van een bijgebouw geweest kan zijn. De sporen 4 K en 4L zijn waarschijnlijk de restanten van keldervloertjes. Dateerbaar vondstmateriaal is hier niet in aangetroffen, maar gezien de ligging is een relatie met de boerderij goed mogelijk.

Afbeelding 25 : Een kelder (spoor 4D) met verschillende tegels uit de periode 1625-1750.

Werkput 6 (bijlage 12) heeft door de aanwezigheid van zware betonnen funderingen die de opgraving belemmerden, slechts een lengte van 8,5 meter. Sporen zijn hier niet in aangetroffen. De relatief grote diepte, wateroverlast en instortende putranden maakten een profieltekening onmogelijk. Wel was duidelijk dat dit deel van het terrein door graafwerkzaamheden in het begin van de 20e eeuw tot een diepte van 1,7 meter onder het maaiveld was vergraven.

In werkput 7 (bijlage 12) zijn vier uitbraaksleuven gevonden van muurwerk wat rond 1700 gesloopt is. Gezien de relatief grote breedte (1,8 meter) zal spoor 4P van een forse muur geweest zijn. In het profiel is de doorsnede van de genoemde uitbraaksleuven goed zichtbaar. Verder blijkt er ongeveer een meter westelijk van spoor 4N een dun laagje geelwit mortelpuin aanwezig te zijn. Deze laag gaat over in een laag geel baksteenpuin, wat weer over gaat in een schelpenlaagje. Het schelpenlaagje wordt doorsneden door spoor 86 en gaat daarna nog ongeveer een meter verder richting het westen. Mogelijk betreft het hier een vloerniveau. Vanaf spoor 4P tot aan het begin van het profiel ziet de stratigrafie er van onder naar boven als volgt uit: Op de ophogingslaag van lichtgrijze klei ligt een maximaal 20 centimeter dikke plaggenlaag welke uit twee sublagen bestaat. De onderste sublaag hiervan wordt gevormd door een tien centimeter dikke laag grijs humeus kleiig zand. De bovenste plaggenlaag bestaat uit een tien centimeter dikke laag donker-grijszwart humeus kleiig zand. Nabij spoor 4P ligt op deze plaggenlaag nog een uitloper van de schelpenlaag. Tot ongeveer 3,5 meter vanaf het begin van het profiel ligt op de plaggenlaag een laagje oranjebruine as. Dit laagje heeft een maximale dikte van 14 centimeter. Op de oranjebruine as bevindt zich een laagje grijze as met schelpjes van circa vijf centimeter dikte. Waarschijnlijk hebben we hier te maken met vloerniveau's binnen een huis of boerderij. De verschillende vloerniveau's bevatten geen vondstmateriaal waardoor een datering onduidelijk blijft.

4. Interpretatie en conclusies

Het onderzochte terrein aan de Schermerweg blijkt in het verleden een zeer nat gebied te zijn geweest waar door het Zeglis zand en klei werden afgezet. In het einde van de 16e eeuw is het terrein opgehoogd en in gebruik genomen. Uit deze periode zijn onder andere de resten van een molen en een huis aangetroffen.

De gevonden overblijfselen van de molen bestaan uit een achttal in een cirkel geplaatste houten raamwerken waarop oorspronkelijk bakstenen poeren hebben gestaan. De afstand tussen de tegenover elkaar liggende raamwerken bedraagt 4,6 meter, wat dus tevens de binnenruimte van de molen is. De raamwerken hebben een lengte van 80 tot 90 centimeter bij een breedte van ongeveer 60 centimeter. Onder het raamwerk van balken is ter grondverbetering een schelpenlaag aan-gebracht. Binnen de balken zijn steeds zes palen van circa 1,50 meter lengte en een doorsnede van ongeveer 20 centimeter ingeslagen. Op het raamwerk is bij wijze van vleilaag een pakket beige zand aangebracht waarop de bakstenen poeren hebben gerust. Noordelijk van de molen, vlakbij de Omringdijk (Schermerweg) was een huis gebouwd met afmetingen van 8 bij 5 meter. Het huis bevond zich op een terpachtige verhoging van blauwgrijze klei. Historisch onderzoek heeft aangetoond dat de molen hoogstwaarschijnlijk in 1595 gebouwd is door Cornelis Corneliszoon van Uitgeest en hier minstens tot augustus 1602 gestaan heeft, mogelijk tot 1607 (Schotsman & Den Engelse, 2004). Ook het huis zou aan Cornelisz. hebben toebehoord.

Zuidelijk van de molen, tegen het Noord-Hollands kanaal aan, werden twee scheepshellingen aangetroffen welke hier omstreeks 1640 zijn aangelegd. Eén van de hellingen bleek in het verleden, waarschijnlijk bij een egalisatie van het terrein, deels geruimd te zijn. Nog slechts de onderliggers waren aanwezig. Deze helling heeft een breedte van minimaal 4,0 meter, van de lengte resteerde nog slechts 4,0 meter. Bij de bouw van de tweede helling is de eerste helling deels overbouwd. Helling 2 is dus van een latere datum dan helling 1. Ook deze helling is deels geruimd, maar de helling verkeert in betere staat dan de eerste. Helling 2 heeft een breedte van ruim vier meter, van de lengte restte nog slechts 3,2 meter. Bij het onderzoek aan de Hogendijk te Zaandam van een complex van scheepshellingen (Dautzenberg, Floore & Kist 2001) bleek dat de lengte-breedte verhoudingen van de hellingen ongeveer 1:4 moet zijn geweest, voor de Schermerweghellingen betekent dit dat de oudste helling waarschijnlijk ongeveer 18 meter lang was en dat de jongste een lengte van ongeveer 20 meter moet hebben gehad. Beide hellingen zijn opgebouwd uit hergebruikt scheepshout. Bijzonder is dat twee van de gebruikte scheepsdelen zwaardbladen zijn. De fundering van gebruikt scheepshout was aanmerkelijk lichter dan bij andere opgegraven scheepshellingen zoals de al eerder genoemden van Zaandam en de Compagnieswerf van Oostenburg (Gawronski et al. 2002)

Ten oosten van de molen en de hellingen werd een 3,0 meter brede sloot aangetroffen welke in verschillende fasen gedempt bleek te zijn. Een deel van de sloot is omstreeks 1640 gedempt, mogelijk om zo een toegangsweg naar de

hellingen aan te leggen. Een unieke vondst in de slootvulling vormde een 3,20 meter lange en vrijwel complete kaapstaander. Omstreeks 1660-1670 raakte de sloot in onbruik. In deze periode, of iets later, is er waar de sloot bijna tegen de Schermerweg aanloopt een secreteet op geplaatst. Het omvangrijke vondstmateriaal hieruit dateert tussen ca. 1680 en 1760 en heeft mogelijk behoord aan de volgens historische bronnen tot 1779 in het huis van Cornelisz. wonende scheepsbouwer. Een latere boerderij, waar een gedeelte van is opgegraven, lag oostelijk van het huis met het secreteet en behoorde omstreeks 1790 toe aan een grootgrondbezitter.

Literatuur

Bitter, P., S. Ostkamp & R. Roedema, 2002, *De beerput als bron, archeologische vondsten van het dagelijks leven in het oude Alkmaar*, Alkmaar.

Bruinvis, C.W., 1905. *De molens van Alkmaar*, Alkmaar.

Dautzenberg, S. , Floore, P. & Kist, B. (red.), 2001. *Zaanse scheepsbouw. Opgravingen aan de Hogendijk te Zaandam*, Zaandijk.

Gawronski, J., Archeologie op Oostenburg, in: Gawronski, J., F. Schmidt et al. (red.), 2002, *Monumenten & Archeologie I*, Amsterdam.

Groot, P., 2002. Cornelis Corneliszoon van Uitgeest en zijn uitvindingen. In: Dobber, W. & C. Paul (red.). *Cornelis Corneliszoon van Uitgeest. Uitvinder aan de basis van de Gouden Eeuw*. Stichting Industrieel Erfgoedpark “De Hoop” Uitgeest.

Laan, C.A., 2003, *Drank & drinkgerei, een archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek naar de alledaagse drinkcultuur van de 18e eeuwse Hollanders*, Amsterdam.

Rutten, F.M., 1996. “De nuttelycke vindinge van het houtzagen”. In: Coppens, J.C. et al. *Vierhonderd jaar houtzagen met wind. Verslag van de studiebijeenkomst “Een besonder Creckwerk” ter gelegenheid van de vierhonderdste verjaardag van het octrooi van Cornelis Corneliszoon van Uitgeest*. Gehouden 27/28 november 1993 te Woudsend (Sprang-Capelle 1996).

Schotsman, P. & Engelse, L. den, 2004. De eerste houtzaagmolen van Cornelis Corneliszn stond aan het Zeglis te Alkmaar. *Oud Alkmaar*. Tijdschrift van de historische vereniging Alkmaar. 28-1.

Inleiding bijlage 14

Het vondstmateriaal is gedetermineerd door Rob Roedema, (materiaalspecialist afdeling Monumentenzorg en Archeologie, gemeente Alkmaar). Determinatie van keramiek en glas is geschied volgens het 'Determinatiesysteem voor laat- en post-middeleeuws keramiek en glas', ook wel bekend als 'Deventer-systeem' (Bartels e.a. (red.) 1999b, p. 519). De determinatielijsten bieden hierdoor een ingang voor vergelijkend wetenschappelijk onderzoek op lokaal, regionaal en nationaal niveau daar dit systeem in nog immer toenemende mate de standaard is binnen tientallen archeologische instellingen. Binnen dit systeem wordt gewerkt met centraal toegekende codes die bestaan uit de volgende criteria: bakseltype, hoofdvorm en typenummer.

De cijfers in de kolommen staan voor de volgende parameters:

- 1a. Vondstidentificatie: CIS-code, vondstnr, volgnr
- 1b. Contextbeschrijving: beerput, slootvulling, mestkuil, etc.
- 2 Materiaalsoort: Deventercode voor materiaalsoort, bijv. r-, iw-, s2-, etc. en typenr.
3. Datering
- 4a. Afmetingen: breedte/hoogte
- 4b. Beschrijving vorm, bijv: bord met vlakke spiegel, knik spiegel vlag, uitgebogen rand, op standring
- 5a. Materiaalsoort voluit, bijv. rood aardewerk, Weser aardewerk, steengoed met glazuur, Italiaanse faïence, etc.
- 5b. Beschrijving glazuur, bijv. Bovenzijde loodglazuur (geel), onderzijde loodglazuur met koperoxide (groen)
- 5c. Beschrijving decoratie, bijv: groen/roodbruin op geel: centrale rozet, ingekraste zigzag-lijntjes op buitenzijde rand, etc.
- 5d. Beschrijving gebruikssporen en/of slijtage
- 6a. Beschrijving secundair toegevoegde elementen, bijvoorbeeld boorgaatjes om bord weg te kunnen hangen, krammen van reparatie, etc.
- 6b. Beschrijving primair toegevoegde elementen (oren/grepen/knoppen, etc.), bijvoorbeeld 1 vert. lintoer (bovenzijde samengeknepen).
- 6c. Fragmentatie, bijv. profiel compleet, archeologisch compleet, randfragment, wandfragment, etc.
7. Hoofdvorm voluit, bijv. bord, schotel, kop, kom, etc.
8. Herkomstgebied bestaande uit land en eventueel ook stad/dorp/streek, bijv. Italië, Monteluppo of China, Jinghdezen, etc.
9. Literatuur

Voor een uitgebreide inleiding in de beginselen van het determinatiesysteem voor laat- en postmiddeleeuws keramiek en glas, wordt u verwezen naar de publicatie 'Steden in Scherven 2' (Bartels e.a. (red.), 1999b), p. 519-526).

Bijlage 14: catalogus vondsten spoor 4A

- 1a 04schw 25 AAA
- 1b secreet sloot
- 2 gl-bek-6
- 3 1700-1750
- 4a 9.0/7.2
- 4b conische beker
- 5a helder krijtglas
- 5b
- 5c radgravure: schip driemaster
- 5d pontilmerk
- 6a standvlak
- 6b
- 6c vrij compleet
- 7 beker
- 8 boheems
- 9

- 1a 04schw 25 AAB
- 1b secreet sloot
- 2 gl-bek-nieuw
- 3 1700-1750
- 4a 10.5/8.0
- 4b conisch model, dikke kleine voet
- 5a helder krijtglas
- 5b
- 5c
- 5d pontilmerk
- 6a standvoet
- 6b
- 6c stuk uit wand en voet
- 7 voetbeker
- 8 boheems
- 9

- 1a 04schw 25 AAE
- 1b secreet sloot
- 2 gl-fle-6
- 3 1675-1750
- 4a 17.0/14.0
- 4b ui-vormig model
- 5a groen
- 5b
- 5c

5d pontilmerk
 6a opgestoken bodem
 6b
 6c compleet
 7 fles
 8
 9

1a 04schw 25 AAC
 1b secreet sloot
 2 gl-kel-3
 3 1725-1750
 4a 13.5/5.8
 4b conische kelk, 6-zijdige in mal gevormde stam
 5a helder
 5b
 5c
 5d
 6a omgeslagen voetrans
 6b
 6c stukken voet ontbreken
 7 kelkglas
 8 boheems
 9

1a 04schw 25 AAD
 1b secreet sloot
 2 gl-kel-nieuw
 3 1700-1725
 4a 17.0/7.4
 4b trompet-vormige kelk
 5a helder
 5b
 5c
 5d knoop tussen kelk en stam
 6a omgeslagen voetrans,pontilmerk
 6b
 6c
 7 kelkglas
 8 boheems
 9

1a 04schw 25 O
 1b secreet sloot

2 p-bor-1
 3 1725-1775
 4a 12.0/1.5
 4b
 5a wit
 5b veldspaatglazuur
 5c onderglazuur blauw
 5d
 6a standring
 6b
 6c
 7 schoteltje
 8 Japans
 9

1a 04schw 25 K
 1b secreet sloot
 2 p-bot
 3 1725-1775
 4a 12.0/2.5
 4b
 5a wit
 5b veldspaatglazuur
 5c onderglazuur blauw
 5d
 6a standring
 6b
 6c
 7 schoteltje
 8 Japans
 9 schoteltje

1a 04schw 25 L
 1b secreet sloot
 2 p-bor-1
 3 1725-1775
 4a 12.0/2.4
 4b
 5a wit
 5b veldspaatglazuur
 5c onderglazuur blauw, bruine achterzijde
 5d
 6a standring
 6b
 6c

7 schoteltje
8 Japans
9

1a 04schw 25 E
1b secreet sloot
2 p-bor-1
3 1675-1725
4a 11.2/2.0
4b
5a wit
5b veldspaatglazuur
5c onderglazuur blauw
5d
6a standring
6b
6c
7 schoteltje
8 China
9

1a 04schw 25 F
1b secreet sloot
2 p-bor-1
3 1725-1775
4a 11.0/2.0
4b
5a wit
5b veldspaatglazuur
5c bloemen, onderglazuur blauw, bovenglazuur rood en goud
5d
6a standring
6b
6c
7 schoteltje
8 Japan, Imari
9

1a 04schw 25 D
1b secreet sloot
2 p-bor-1
3 1725-1775
4a 12.0/2.0
4b

- 5a wit
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloemen, onderglazuurblauw,
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 schoteltje
- 8 Japan, Imari
- 9

- 1a 04schw 25 C
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-bor-1
- 3 1725-1775
- 4a 12.0/2.0
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloemen, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 schoteltje
- 8 Japan
- 9

- 1a 04schw 25 B
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-bor-1
- 3 1675-1725
- 4a 11.0/2.0
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c Chinese tuin, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 schoteltje
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 A
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-bor -1
- 3 1725-1775
- 4a 12.0/2.5
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c zotje en lange lijs in tuin, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 schoteltje
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 N
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-bor-11
- 3 1725-1775
- 4a 12.0/3.0
- 4b geplooid wand
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloemen, onderglazuurblauw, capucijnerrandje
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 schoteltje (hoort bij kopje 25 O)
- 8 Japans
- 9

- 1a 04schw 25 T
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-kop-1
- 3 1725-1775
- 4a 7.2/4.0
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloemenfries, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring

6b
6c compleet
7 kop
8 Japans
9

1a 04schw 25 S
1b secreet sloot 1680-1760
2 p-kop-1
3 1725-1775
4a 7.2/4.0
4b
5a wit porselein
5b veldspaatglazuur
5c bloemenfries, onderglazuurblauw
5d
6a standring
6b
6c compleet
7 kop
8 Japans
9

1a 04schw 25 R
1b secreet sloot 1680-1760
2 p-kop-1
3 1725-1775
4a 7.0/4.0
4b
5a wit porselein
5b veldspaatglazuur
5c landschapje, onderglazuurblauw, capucijner buitenzijde
5d
6a standring
6b
6c compleet
7 kop
8 Japans
9

1a 04schw 25 Q
1b secreet sloot 1680-1760
2 p-kop-1
3 1675-1725
4a 7.5/4.0

- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c Chinees in landschap
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 kop
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 P
- 1b secreet sloot
- 2 p-kop-1
- 3 1680-1760
- 4a 7.5/4.0
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c landschapje, onderglazuurblauw, capucijner buitenzijde
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 kop
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 H
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-kop-1
- 3 1725-1775
- 4a 6.2/3.8
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloempjes, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 kop
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 J
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-kop-8
- 3 1725-1775
- 4a 4.0/7.0
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c halve rozetten langs rand en bodem, onderglazuur blauw
- 5d Merkje onder bodem
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 kop
- 8 Japan
- 9

- 1a 04schw 25 G
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-kop-8
- 3 1725-1775
- 4a 4.0/7.3
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c vakjes met bloemen, onderglazuurblauw
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c
- 7 kop
- 8 China
- 9

- 1a 04schw 25 O
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 p-kop-9
- 3 1725-1775
- 4a 5.0/7.5
- 4b
- 5a wit porselein
- 5b veldspaatglazuur
- 5c bloemen, onderglazuurblauw, capucijnerrandje
- 5d
- 6a standring
- 6b

6c incompleet
 7 kop (hoort bij schotel 25 N)
 8 Japans
 9

1a 04schw25 AM
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-3
 3 1725-1775
 4a 22.3/3.5
 4b
 5a geel baksel
 5b tinglazuur, blauw op wit
 5c centraal bloempje, vlag met boogjesfries
 5d
 6a standvlak
 6b
 6c compleet
 7 bord
 8
 9

1a 04schw25 AN
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-3
 3 1725-1775
 4a 22.5/4.0
 4b
 5a geel baksel
 5b tinglazuur, blauw op wit
 5c centraal rozet
 5d sleets
 6a standvlak
 6b
 6c
 7 bord
 8
 9

1a 04schw25 AO
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-4
 3 1675-1725
 4a

- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d vogel op tak in struik, streepjesrand op vlag
- 6a standvlak
- 6b
- 6c stuk uit rand
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AP
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-5
- 3 1700-1725
- 4a 23.0/2.3
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d bloemen binnen twee randen in spaartechniek
- 6a standvlak
- 6b
- 6c compleet
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AQ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-5
- 3 1700-1725
- 4a 23.0/2.3
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d bloemen binnen twee randen in spaartechniek
- 6a standvlak
- 6b
- 6c stuk uit rand
- 7 bord
- 8

9

- 1a 04schw25 AJ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-5
- 3 1700-1725
- 4a 22.5/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d centrale vlinder binnen fries met vakken bloemen
- 6a standvlak
- 6b
- 6c stuk uit rand
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AK
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-5
- 3 1700-1725
- 4a 22.5/3.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d bloemenperk binnen cirkels
- 6a standvlak
- 6b
- 6c stuk uit rand
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AL
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 31.0/4.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit

- 5d imitatie kraakdecor
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 bord
- 8
- 9 88LUT

- 1a 04schw25 AB
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 16.0/2.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d tafel met vazen en theepot
- 6a standring (met ophanggaatje)
- 6b
- 6c compleet
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 Y
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 16.3/2.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw, geel, groen en rood op wit
- 5d bloemenveld
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 X
- 1b secreet sloot 1680-1760

- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 16.5/2.8
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d centrale bloem in veld met geometrische motieven
- 6a standring
- 6b
- 6c stukken uit rand
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 W
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 20.0/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5 tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d bloemen en cirkels
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 bord
- 8
- 9

- 1a 04schw25 V
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-7
- 3 1675-1725
- 4a 22.0/4.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d pauw in tuin, boogjes rand op vlag
- 6a standring
- 6b
- 6c stukken uit rand
- 7 bord

8

9

1a 04schw25 XU

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-bor-7

3 1675-1725

4a 22.0/4.0

4b

5a geel baksel

5b tinglazuur

5c blauw op wit

5d pauw in tuin, boogjesrand op vlag, gemerkt: 20

6a standring

6b

6c compleet

7 bord

8

9

1a 04schw25 AR

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-bor-8

3 1700-1750

4a 13.2/3.0

4b

5a geel baksel

5b tinglazuur

5c blauw op wit (blauwe zweem)

5d gestyleerde bloemen

6a standring

6b

6c stuk uit rand

7 schoteltje

8

9

1a 04schw25 AX

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-bor-16

3 1675-1750

4a 11.0/2.4

4b

5a geel baksel

- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d chinees landschapje
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 schoteltje
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AW
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-16
- 3 1675-1750
- 4a 11.2/2.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw, groen op wit
- 5d blaadjes motief
- 6a standring
- 6b
- 6c stukjes ontbreken
- 7 schoteltje
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AV
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-16
- 3 1675-1750
- 4a 11.2/2.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw, geel op wit
- 5d bloemetjes met gele kern
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 schoteltje
- 8
- 9

1a 04schw25 AU
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-16
 3 1675-1750
 4a 11.5/2.5
 4b
 5a geel baksel
 5b tinglazuur
 5c blauw op wit
 5d bloemetjes
 6a standring
 6b
 6c stukjes uit rand
 7 schoteltje
 8
 9

1a 04schw25 AT
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-16
 3 1675-1750
 4a 11.2/2.8
 4b
 5a geel baksel
 5b tinglazuur
 5c blauw op wit
 5d bloemetjes
 6a standring
 6b
 6c stukjes ontbreken
 7 schoteltje
 8
 9

1a 04schw25 AS
 1b secreet sloot 1680-1760
 2 f-bor-16
 3 1675-1750
 4a 11.2/2.5
 4b
 5a geel baksel
 5b tinglazuur
 5c geen beschildering(wit)
 5d
 6a standring

6b

6c compleet

7 schoteltje

8

9

1a 04schw25 AF

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-bor-16

3 1675-1750

4a 11.2/2.2

4b

5a geel baksel

5b tinglazuur

5c blauw op wit

5d Chinees landschapje

6a standring

6b

6c incompleet

7 schoteltje

8

9

1a 04schw25 AE

1b secreet sloot 1680-1760

f-bor-16

3 1675-1750

4a 11.2/2.3

4b

5a geel baksel

5b tinglazuur

5c blauw, paars, groen, geel, rood op wit

5d Chinees landschapje

6a standring

6b

6c stuk uit rand

7 schoteltje

8

9

1a 04schw25 AC

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-bor-16

3 1675-1750

- 4a 10.8/2.6
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw, rood, groen, geel en oker op wit
- 5d Chinese tuin, vlag met tandenrand
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 schoteltje
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AA
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-16
- 3 1675-1750
- 4a 11.0/2.3
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d vogel in gewas
- 6a standring (sleets)
- 6b
- 6c compleet
- 7 schoteltje
- 8
- 9

- 1a 04schw25 Z
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-bor-16
- 3 1675-1750
- 4a 11.0/2.4
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c groen en rood op wit
- 5d bloemen
- 6a standring (ophanggaatje)
- 6b
- 6c vrij compleet
- 7 schoteltje
- 8

9

- 1a 04schw25 AH
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kom-1
- 3 1675-1750
- 4a 16.2/8.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d buitenz: poortjes met bloemen; binnenz: gekruist strepenpatroon
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 kom
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AG
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kom-1
- 3 1675-1750
- 4a 16.5/9.2
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit
- 5d buitenz: poortjes met bloemen; binnenz: gekruist strepenpatroon
- 6a standring
- 6b
- 6c incompleet
- 7 kom
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AD
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kom-3
- 3 1675-1725
- 4a 12.0/5.0
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur, onversierd

5c
5d
6a standring
6b
6c stukje uit rand
7 papkom
8
9

1a 04schw25 BO
1b secreet sloot 1680-1760
2 f-kop-1
3 1675-1750
4a 6.8/3.3
4b
5a geel baksel
5b tinglazuur
5c blauw op wit, vogel in bloemen
5d sleets
6a standring
6b
6c compleet
7 theekop
8
9

1a 04schw25 BN
1b secreet sloot 1680-1760
2 f-kop-1
3 1675-1750
4a 6.7/3.3
4b
5a geelbaksel
5b tinglazuur
5c blauw op wit, pauw in landschap
5d
6a standring
6b
6c compleet
7 theekop
8
9

1a 04schw25 BM

- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1725-1775
- 4a 7.0/3.6
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw, rood,geel, groen en oker op wit. Man met Hollandse vlag en VI.Oranje, bloempje
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stukje uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BL
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 7.0/3.7
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, kat en zwijn in landschap
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BK
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 6.2/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, bloemen in accolades
- 5d

- 6a standring
- 6b
- 6c stukjes uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BJ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 6.2/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw en geel op wit, bloemetjes met gele kern
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BH
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 7.0/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, bloemetjes en Chinees symbooltje
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BG
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1

- 3 1675-1750
- 4a 6.7/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, gestyleerde bloemetjes
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stukjes uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw 25 BF
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 6.4/3.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c onversierd
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stukje uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BE
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 6.1/3.3
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw en geel op wit, landschapjes binnen overwegend geel vlak
- 5d
- 6a standring
- 6b 1725-1750
- 6c vrij compleet
- 7 theekop

8

9

1a 04schw25 BD

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-kop-1

3 1675-1750

4a 6.6/4.0

4b

5a geel baksel

5b tinglazuur

5c blauw, groen en rood op wit, bloemen met getande rand

5d

6a standring

6b

6c compleet

7 theekop

8

9

1a 04schw25 BB

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-kop-1

3 1675-1760

4a 6.8/3.5

4b

5a geel baksel

5b tinglzuur

5c blauw op wit, bloemenfries

5d

6a standring

6b

6c stukjes uit rand

7 theekop

8

9

1a 04schw25 BA

1b secreet sloot 1680-1760

2 f-kop-1

3 1675-1750

4a 6.9/4.0

4b

5a geel baksel

- 5b tinglazuur
- 5c blauw en groen op wit, blaadjesmotief
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stukken uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AZ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 6.3/3.2
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c geel, groen en oker op wit, slinger en strepen design
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c incompleet
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 AY
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-1
- 3 1675-1750
- 4a 3.1/6.2
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c oker, groen en geel op wit, slinger en streepjesdesign
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stuk uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BC
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-kop-2
- 3 1675-1750
- 4a 6.5/3.2
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, bloemen in vakjes
- 5d
- 6a standring
- 6b
- 6c stukjes uit rand
- 7 theekop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BP
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 f-vaa-3
- 3 1675-1725
- 4a 5.5/10.5
- 4b
- 5a geel baksel
- 5b tinglazuur
- 5c blauw op wit, bloempjes en ornamentaal
- 5d vaasje vast deksel
- 6a standvoet
- 6b
- 6c compleet
- 7 siervaasje
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BS
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-bor-3
- 3 1700-1750
- 4a 27.0/7.0
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur, slib
- 5c vla-flip slibdecor
- 5d
- 6a standring

6b
6c compleet
7 bord
8
9

1a 04schw25 BT
1b secreet sloot 1680-1760
2 r-bor-17
3 1700-1750
4a 23.0/3.0
4b
5a rood baksel
5b bovenzijde loodglazuur, ringeloor
5c concentrische cirkels
5d
6a standvlak
6b
6c stukjes ontbreken
7 bord
8 Neder-Rijns
9

1a 04schw25 BV
1b secreet sloot 1680-1760
2 r-gra-49
3 1675-1725
4a 11.0/9.0
4b
5a rood baksel
5b geheel loodglazuur, slib
5c inwendig gele sliblaag
5d schenklip,
6a drie poten
6b verticaal geknepen lintoor
6c stukje uit rand
7 grape
8 Fries
9

1a 04schw25 BQ
1b secreet sloot 1680-1760
2 r-kop-4
3 1675-1750

- 4a 13.5/8.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur, slib
- 5c buitenz: slibboogjes, inwendig: vla-flip slibdecor
- 5d beroet
- 6a standring
- 6b verticaal geknepen lintoor
- 6c compleet
- 7 papkop
- 8
- 9

- 1a 04schw25 CK
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 r-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 7.4/4.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b inwendig loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a standvlak
- 6b vertikaal oor
- 6c oor ontbreekt
- 7 kop, speelgoed
- 8
- 9

- 1a 04schw25 CL
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 r-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 6.5/3.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b inwendig loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a standvlak
- 6b steel op rand
- 6c stukken uit rand
- 7 kop, speelgoed

8

9

- 1a 04schw25 CM
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 r-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 6.3/3.8
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b inwendig loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a standvlak
- 6b vertikaal oor
- 6c stuk uit bodem
- 7 kop, speelgoed
- 8
- 9

- 1a 04schw25 BW
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-stk-3
- 3 1700-1750
- 4a 20.0/10.0
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d beroet, schenklip
- 6a drie poten
- 6b gesloten geknepen steel
- 6c stuk uit rand
- 7 steelkom
- 8 Fries
- 9

- 1a 04schw25 BR
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-tes-2
- 3 1700-1750

- 4a 13.5/9.0
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a drie poten (sleets)
- 6b geknepen verticale worstoor
- 6c compleet
- 7 test
- 8 Fries
- 9

- 1a 04schw 25 BU
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-tes-2
- 3 1700-1750
- 4a 14.0/7.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a drie poten (sleets)
- 6b verticaal geknepen worstoor
- 6c compleet
- 7 test
- 8 Fries
- 9

- 1a 04schw25 BX
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-tes-2
- 3 1700-1750
- 4a 13.0/8.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a drie poten (sleets)
- 6b verticaal worstoor
- 6c compleet
- 7 test
- 8 Fries

9

- 1a 04schw25 BIJ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-tes-2
- 3 1700-1750
- 4a 14.0/8.5
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a drie poten (sleets)
- 6b verticaal geknepen worstoor
- 6c compleet
- 7 test
- 8 Fries
- 9

- 1a 04schw25 BZ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 r-tes-2
- 3 1700-1750
- 4a 13.0/8.0
- 4b
- 5a rood baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a drie poten (sleets)
- 6b verticaal worstoor
- 6c compleet
- 7 test
- 8 Fries
- 9

- 1a 04schw25 CJ
- 1b secreet sloot 1680-1760
- 2 w-kop-26
- 3 1675-1750
- 4a 11.8/5.0
- 4b
- 5a wit baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c

5d
6a standvoet
6b
6c stuk uit rand
7 kop
8
9

1a 04schw25 CH
1b secreet sloot 1680-1760
2 w-min-...
3 1700-1750
4a 7.3/4.7
4b
5a wit baksel
5b geheel loodglazuur
5c buitenzijde mangaanvlekken
5d
6a standvlak
6b verticaal lintoor
6c incompleet
7 kopje speelgoed
8
9

1a 04schw25 CG
1b secreet sloot 1680-1760
2 w-min-...
3 1700-1750
4a 10.2/4.5
4b luchtgaten in halve maan vorm
5a wit baksel
5b geheel loodglazuur
5c buitenzijde mangaan vlekken
5d drie pootjes op rand
6a drie poten
6b steel
6c incompleet
7 komfoor speelgoed
8
9

1a 04schw25 CF
1b secreet sloot 1680-1750

- 2 w-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 9.3/1.5
- 4b ronde gaatjes
- 5a wit baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a standvlak
- 6b twee horizontale oren
- 6c 1 oor ontbreekt
- 7 lekschaaltje, speelgoed
- 8
- 9

- 1a 04schw25 CE
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 w-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 6.0/4.0
- 4b
- 5a wit baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c
- 5d
- 6a standvoet
- 6b oor
- 6c oor ontbreekt, incompleet
- 7 pispot, speelgoed
- 8
- 9

- 1a 04schw25 CD
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 w-min-...
- 3 1700-1750
- 4a 5.2/3.0
- 4b
- 5a wit baksel
- 5b geheel loodglazuur
- 5c buitenzijde mangaanvlekken
- 5d
- 6a standvoet
- 6b
- 6c stukjes uit rand

7 kop, speelgoed

8

9

1a 04schw 25 CC

1b secreet sloot 1680-1750

2 w-min-...

3 1700-1750

4a 7.5/3.0

4b

5 wit baksel

5b geheel loodglazuur

5c buitenzijde mangaan vlekken

5d

6a standvlak

6b twee horizontale oren

6c compleet

7 kom, speelgoed

8

9

1a 04schw25 CB

1b secreet sloot 1680-1750

2 w-min-...

3 1700-1750

4a 9.0/5.5

4b ronde luchtgaatjes

5a wit baksel

5b geheel loodglazuur

5c buitenzijde mangaan vlekken

5d drie pootjes op de rand

6a drie poten

6b steel

6c stuk uit rand

7 komfoor, speelgoed

8

9

1a 04schw25 CA

1b secreet sloot 1680-1760

2 w-zal-1

3 1675-1750

4a 5.2/3.5

4b cilindrische zalfpot met uitgebogen rand

5a wit baksel

5b inwendig geglazuurd

5c

5d

6a standvlak

6b

6c stukjes uit rand

7 zalfpot

8

9

1a 04schw25 Z

1b secreet sloot 1680-1750

2 ir-the-8

3 1725-1750

4a 11.0/10.5

4b

5a rood baksel

5b geheel loodglazuur

5c witte appliques, mannetjes en schepen

5d schenktuit

6a standring

6b verticaal worstoor

6c compleet

7 theepot

8 Engeland, Staffordshire

9

1a 04schw25 U

1b secreet sloot 1680-1750

2 s3-bor-2

3 1725-1750

4a 10.5/2.6

4b

5a grijs baksel

5b geheel zoutglazuur

5c

5d

6a standring

6b

6c compleet

7 schoteltje

8 Engeland, Staffordshire

9

1a 04schw25 W
 1b secreteet sloot 1680-1750
 2 s3-kop-4
 3 1725-1750
 4a 6.8/3.8
 4b
 5a grijs baksel
 5b geheel zoutglazuur
 5c
 5d
 6a standring
 6b
 6c compleet
 7 kop
 8 Engeland, Staffordshire
 9

1a 04schw25 X
 1b secreteet sloot 1680-1750
 2 s3-kop-4
 3 1725-1750
 4a 6.6/3.5
 4b
 5a grijs baksel
 5b geheel zoutglazuur
 5c
 5d
 6a standring
 6b
 6c compleet
 7 kop
 8 Engeland, Staffordshire
 9

1a 04schw25 V
 1b secreteet sloot 1680-1750
 2 s3-kop-4
 3 1725-1750
 4a 5.9/3.4
 4b
 5a grijs baksel
 5b geheel zoutgalzuur
 5c
 5d

- 6a standring
- 6b
- 6c compleet
- 7 kop
- 8 Engeland, Staffordshire
- 9

- 1a 04schw25 CN
- 1b secreet sloot 1680-1750
- 2 s3-the-6
- 3 1725-1750
- 4a 8.0/9.0
- 4b
- 5a grijs baksel
- 5b geheel zoutgalzuur
- 5c appliques, vogeltje en bloempotje op schouder. Snijwerk op buik, tuit en oor geprofileerd
- 5d
- 6a standring
- 6b verticaal oor
- 6c vrij compleet
- 7 theepot
- 8 Engeland, Staffordshire
- 9